

А. ГРИГОРЬЕВ

ХОСТАЛГАНЫҢ ОРТУЛУУ-БИЛЕ

Латви ССР СЭПК ТК-нын партиянын XXVI съездинде Төвөлдинде ортумак школага күш-ажыл кийиздигинин ар-галарын болгон методтарын сайырайт-жыдырып кою кичинекей салган, өөрчүлгөн мергежи шилеп алырыпче база коо кичинекейи мида утландыган. Республиканын найысгалында Ленинград районуну школалар арасынын өрөлдүгө-бүдүргө комбинатынын коллективтери ол актырыгы чедикчилик шилтирилген турар. Риганын 15 ортумак школаларынын үстүкү класстарынын 1700 тире өөрчүлгөн радиомонтажык, слесарь, чазынык, маляр, даарынык, ачты сестралары, машинистин дузлакчылары дэи шыктык чугула мергежилерини шилтедилеи

Тоол сад-тропиканага космонавтылар-биле ужуражышыкка киришкенис утундур-бас. Тропикана дээрке байжы эвас, киноларда, тоолдарда бистик көргөнниси шыктык тагымчык чараш сад ол Гавана коорайда. Оон залдарында 1500 кичи кире бээр. Аянык, кээс тоолдарга ижер сукуну экек бээр. Кырылган дээрини сылдыстары, дөрт чүгүлден өлбазын сайгылаштылар, кичибүрү чезээт өңнөр, мяштар, фонтаннар шыктык чырыткан.

«Шына-ла» Тропиканын көрбэи кичи Кубаны көрбэи ол» деп кубаларын чугаазы-ла шы. Аяа барык кезежы-не лайралык улут концерттери болуп турар, ижер дээрке өскө чуртардан келген аалчылар, тургустер кыла-ла бо салды келер. Бистер аяа совет-куба космонавтыларга тураскалган ужуражышыкка, концертке олуржур аас-кежиктиг болдуус. Оонагы чүе артктер чүеде спелат эвас, оон ол, орагай талында ба-бик сценаларга көрүлө залын толгандыр. арыт иштине бек-дир кылып кая сценалардан база ойноп чүпүр турар. Артктерини кеткен хениши, арга-арыгын өң-базынын кичи кайгай-ла бээр, оон кедерезе залда олурган көрүчүлери чыныгы кээс ойнаар.

Ол концертке Кубада чурт-тап турар ачты-агы аймак-сөөк кичилерини толгандырып эрги, чаз амыралын артктер төөгүт ойнаа. Кайгачык ыры, танцыларын магалал-биле көрүлүс.

Туаа тургустер көрүлө залынын төвүндө тооларын ээлеп ал-тыр бис. Каяага-ла көрүчүлери бек-стол ажалдыр таанырымыс кичи биске каттырып көрүп олур, ол Юрий Романенко болган. Уа-валда концерт төнгөн. Чар-лачы:

— Бөгүн тропиканада улут байырлар, хундугт аалчылар — Юрий Романенко, Арнольдо Тамало Мендес, Алексис Шата-лов бисте азалал келген деп алындымыккан. Зал димиттин эрги, чаз амыралын артктер төөгүт ойнаа. Кайгачык ыры, танцыларын магалал-биле көрүлүс.

Кеженин төнгүзүндө хей

шуужуп турган чоңура ара-зы-биле маншашкан, Романен-ко база оон калайы-биле ужу-раштымыс.

Концерттин эгизине-ле силерин эскерим, аажок көр-сөк олурдулар — деп, ол чугаалай-тыр.

Калымын калыг-дыр, Кубага тааржып тур силер бөө? — деп, Люба айтырды: — Четтирим, эштер, калымын космока ужу турган-ныгы шыктык эки-дир — дэи каттырган, орук-суур эки чо-руурусту күзеп, колларыны-ты димыг туткан, чорутуп. Даштыкыга чыгыс-даа, хей-даа совет кичилерге ужура-жыры улут өөрүшкү, байырлаа.

Лос-Пиностан чоруп ора, бир аалчылар байжыныга Ук-райнадан барган тургустерге тааржы берген бис, олар бисте көрүп каяа: «Бистин совет улус» дэи соонла, бугу назы-ныда бистер чүеде дег мени-дежиб чугаалажыр, чарлыр хончүк болдулар.

Кубанын найысгалы Гавана-да 2 млн. кичи чурттан тур-р. Ук коорайда чурттан улут-тур продукциянын 50 хууун бугуру турар. Ылаа машина тудууну, металлур-

гиянын заводтары, нефть бо-азыралары, химия, аш-чем, таапкы, пест-тазы, алы-кыш бугурун кылыр үлөтүрүнү алыралар сайыраан.

Найысгалдын чоругаралы — Гаванын күрүнө универси-теди, мида чурттан келер үе-зини тургузуп туар 30 муи ажит студенттер өөрчөгөн. Гаванада совет спецалистер-нин уруулары өөрчир 3000 өөрчүлгөн орус ортумак школа база бар. Эртемнин, культуранын, төөгүнү музей-лерин чезеин ол дээр.

Чаз Гаванын чүзү — Ре-волюция шөү, Ук шөүлү рево-люция мурунда Хамааты шө-лү деп алаа турган. Гавана-нын Революция шөүндө эг-лээш бугурулгелерде, өөрчө-дө чөллөрине, район, суурлар-да Кубага хосталган чаалаа алырыга амы-тынын харам чокка бараалгакан Фидель Кастро турун революсучу эш-тер Эрнесто Чегеваранын, Камило Сьервигостун болган өскө-лаа революсучуларын ту-руктарын асыккан.

Школаралы: «Урулар — ке-лар үеин, педгелин, чогаар-ралымы» деп бижөн лозунгар бар. Бөгүн Монкаланын казар-

мында аалчылык чараш школа-интернат бар. Шыла-ааттарын, революсучуларын чоругаа турган кара-оажы-нары эас шыгылаш, школа-лар, интернаттар кылаа каяа. Чүс-чүс школарда маалыр-дыг куба революсучуларын салгады, чурттан келер үе-зини тургузар сай-сая урулар ө-рөини турар. Бирги класстан эки клас чедир урулар—кы-зыт гастустарлыг, оларын монкалалчылар дээр, чеди класстан өрү урулар—ног гастустарлыг, оларын хо-сө-мартчилер дээр. Школаралда эки эки өөрчөлдө дэи шал-шанна — Совет Энгелинче боар пубка.

Кубанын революсучу төөгү-зүн Гаванада революция му-зееинде төөгү көрүскени кайгачык солуу. Куба улус келер үезинге ханы бугурул-гыт, эрес-дидим; калыг-берге тукуушукчулга чаалаа ал-ла-кежени, хосталганын кам-галаа алырыга кезеде белеи.

Шак мыктыг эрес-дидим, маалыр, социализмни оруун шилеп алган, ону чедикчи-лик тургузуп турар куба чо-н-биле чоон ужуражык тааныж-лас-кежиктер болдуус. Хо-сө-Мартин аттыг аэропортта бисти үдөп келген куба амыралын тоолору савоат ужуп үнү-же чедир бижыг туттуган хончарын өрү көдүрүп алган: «Байылыг, хостала орту-луунче база катан чалаа тур-бис» деп байыралык, ачкы-ду-малыкы бугу-биле бисти үдөп турдулар.

Н. ТЫРТЫК-КАРА, бөлүктүн улутрукчуу.

ФЕВРАЛЬДА ҮНЕР КИНОЛАР

Бо чылдын февраль 15-тен аягына «Она чугула даалга» деп өңүтүлгөн сериалыг, деген акырыныг чаз кинонун бү-гү-өнүмөт көрүлгөсү болур. Кинону «Мосфильм» киносту-дого чурттан. Ада-чурттан Улут дайынынын чыдарында тындын ажал-ишчилеринин маалырдыг чоругуну дугайын кинода төөгүп турар. Ужар чүзү заводдун ажалдакчыла-ры «И.Д.» шүргөдгени сам-олеттарын фронтта эи кыска хуусада бугурун берген.

Кинонун өң-пе билингир артисттеринин база режиссер-ларын бирээин Евгений Матвеев ону тургускан. Ол-ла кинонунга кол ролдарын бир-рөөнине ойнаа. Сергей Ки-риллов сорукут, күштүг кичи-лерин бирээин. Ол завод ди-ректуринга ажалдакчы берген, каным-лаа бергелерин ачкы эртин, Төрөн чуртуну ожаа чугула даалгазын күөсөдери дэи бүгү күжүн бараал бол-дурган. Людмила Гурченко, Валерия Заклунна, Николай Брыков, Владимир Самойлов, Евгений Кичинкин олар база кинода ойноп турдулар.

«Онада кичилер» деп чаз-чидик советтин фильмеде бө-лүштүкүрүн чеден чыдарын өртөн үезинде Ожум океа-нын бир ортулуктарында бо-луп турар. Мида совет кызы-гааржылар албан түлөткелерин эртерин турдулар. Олар да-лайга, улут шүргөдгө үезинде айымыла тапарышкан кыдат балыкчыларын боттарынын амы-тыны харам чокка катта-

лап алганнар. Амы-тынын камгалалып алган балыкчылар кичилег мезү-шыварын ар-тынга каттап, бузар бак нү-гү-дөзүлгөнниси кылып, совет дайыжылар балыкчы хемейи күнү-биле эжелеп алган деп нугуздонер. Бөрүн четти-рилкенин илердери орунуга, олар чүе мейилдежишкенин орун шилеп алган ол?

Бадим Спиридонов, Светла-на Тома, Алла-Атанын көрөй театрынын артисти Олег Ли-болат, Совет Энгелинде чурттан турар кыдаттар кино-да ойноп турар. «Мосфильм» киностудия кинону үндүргөн. «Ленфильм» киностудиянын «Сөөлү аңаашынык» деп уруулардыг кинону 20 чылдарда даштыкы далай даарбечилеринде өлүктүн болган адынынын хей кура-лырын камгалап алганын көргүскөн. Бо бүгүнү Сөңгү доштук океанын арынне тус-кай чөргө каталаап турган. Туралыгы чурттакчылары, фактория наталын Шато-нин, башкы Сергей, туралга келген кызыл-шеритилер үн-тектелер-биле демесепки ки-ришкен.

Сенарийин автору — Ар-тур Макаров, Юрий Богатырев, Олег Борисов, Марина Лиху-на баса бистин туаа артистерин: Максим Мунаук, Алексей Бор-жак, Азат Куздар кинода ойноп турарын, сонугурап бо-лур силер.

Кичи бургуу бөдүнү амы-ралыгына чыгыс-даа катан болза, эи шынык болгаш шы-

гы шыткески — бөдүнүн арын-нугунун шыткенин мурунуга тааржы берип бо-лур. Шак шычан өрткөн үеи сактырга кээргел-даа чок, бо-тун чазыгыларын чалаар арга чок болу бээр. Горький аттыг киностудияга үндүргөн «Эрги өрөлөр» деп кинону маалырдыг Александр Петрович Кочнев өлүм-биле кес кыры-га тура шак шыдыг хуну чурттан өрткөн. «Сөөн истөрү» деп үдөгөр чугаада шыкан хей-хенертен аар алааны өрткөн чурталгааны катан шытгы-тынарычте албаданкан. Аарыг кичинин чыныгы моон му-рунда оон кыды өг-бүлө тулук, чурттан чораны үш калайы, «үш шыткески» тааржык келген.

Киноу режиссер Илья Гу-рин тургускан. Александр Петрович Кочневтин ролунда СССР-нин улустун артизи Игорь Горбачев ойнаа.

Совет десантчиктерини ая-бай-деректерини атайында «Санаашкынык точказы» деп кинода чугалап турар. Кино-ну ачык-салгалга тураскаат-кан. Кинодан Сергей Колыко-вун шыткышынын төөгүтүн көр силер. Кинода ырлар кончур хей, оон автору — Владимир Высоцкий. Ыларын француз кино сылдызы бол-ган ыраажы Марина Влади күөсөдери турар. Кинону «Бе-лорусфильм» киностудияга үндүргөн.

Л. КАБАНОВА.

Айтырыңар, харыылап берээл

СОЛУУР ЧОРУКТУ ХОРААН

Шөлөжө дыштангы үнөйи, улаштыр ажалдааш шөлөз акшанын алыи дээрине, мынд дүрүм чок дээр дарталарым мени шөлөзөлө, дыштангы айыры-биле үн-дүрүтү. Каяаң мынды болган чоор ол, шөлөз акша-ны алган, ажалдап артып каап болуу-ла чүе болган Ол дүрүм өскөрлө берген бе?

К.Б. САЛЧАК, таанымал.

Кызыл хоорай.

Амы үеде күштүг болупту-рар күш-ажыл хоолузу бугу-лар ук бугурун, албан ор-ганизмдин чөргө шөлөз соо-ла улаштыр ажалдап артып калыр. Ажалчыны, албан-халачкытарга (Күш-ажыл хоолузуна 75 чүгүн бугу-лар) шөлөзүн акиа-биле тө-лөп, солур чорукту хоораа. Ажалдап турган үезинде шөлөзө, инчалла-даа ажал-дап үнүп чоруптүр анарган та-парылгада шөлөзүн төлөп со-луп болур. Ажалдап үнүп тур-да бээр акиа төлөвирин хем-чөдөн ажалдакчынын ажал-дан үезини, алаа чокур шөлөзүнүн, ал турган шынык-нын хемчөзүлгөн хамаржыр.

Аяда алыр ортумак шынык хемчөзүлгөн долу шөлөз акша-нын ол ажал чынында 11 ай ажалдап соонда ажалдап үнүп турар ажалын, албан-халачкытар алыр эргелиг. Ажалдакчынын ажалга кирген хунууден эжелеп ажал чыдаа сапар, шөлөз, ол кичи 1980 ажалын март 10-да ажалга

кирген болза, 1981 чылдын март 9-ка чедир үе оон ажал чылы болур. Ажалдан үнүп турар үезинде чедир 11 ай че-дир ажалдааган кичиге ха-маарыштыр ажалдакчынын шөлөзүн оон ажалдан үе-зине дүштүр төлээр.

Чылда 15 ажал хунууде шөлөзөртүргөн ажалдакчыга акиа төлөвирин оон ажалдап ай сапыга хамарыштыр хуну-де ортумак ажал төлөвиринин 1,25 хемчөзүлгө, 18 ажал хунууде шөлөзөртүргөн ажалдак-чыга 1,5 хемчөзүлгө, 24 ажал хунууде шөлөзө алыр эргелигине 2 хунууд ажал тө-лөвиринин хемчөзүлгө, а 36 хонук шөлөзөртүргөн ажалдакчыга 3 хунууд шыныктын хемчө-зүлгө төлээр.

Ажалдан үнүп турда ажал-дакчынын шөлөз дэи төлө-вир алыр хуусааны санаарда чартык ай четтес үеи кичээ-гейге албас, санаас, чартык айдан ажал турар болза ону бугун ай кылдыр санаар. Башкы кичи өөрчөлдө чы-дынын бугун он айында

ажылдааш, ажалдан үнүгө-түрүлгөдө оларга ажалда-тынмаан шөлөзүн 48 ажал хунуун хемчөзүлгө төлээр. Түр каа ийиле, азы се-зон үезинде ажалдаар ажал-дакчылар шөлөз алыр эрге чок болганынан оларга ажалдакчынын шөлөз дэи төлөвир кылбас.

Ажалдакчынын шөлөз тө-лөвирин талаш-биле мар-гыдалыг айтырыгынын күш-ажыл маргылаазы көр ко-миссияга, оон соонда профза-нел комитетинге, улус судунга чедир саргарар.

Чамдыкта администрация че-рл өрткөн чылдарда ажалда-нын шөлөзүн хуусаанын бө-тиришкен деп чылдагаан-биле төлөвирин ойталаар чорук-тар бар. Ол шын эвас, дүрүм, өнүмдөштүгүмүз.

Чүе дээрке ажалдакчы чыл бугу-зун шөлөзүн графикте айткан хуусаада бээр ужу-рулуг. Бир эвас графикте айткан хуусааны администрация чери калдыр бир чылдаган ужу-рунда үрөп, ажалдакчыны чо-гуур үезинде шөлөзө үндүр-бей бээр болза ол кичиге шөлөзө бербес, азы ажалдакчы ажалдан үнүп турда ажалда-тынмаан шөлөз ужурунда тө-лөвир алыр эргелин калып болбас. Ычангааш амы үеде күштүг болуп турар хоолу-да

Найысгалдын Октябрьскаа куумчузунда парикмахерскаа улут-биче чоң үзүткөбес Чүе дэи, мида мергежилде мастерлер ажалдап турар. Ылангы хей чылдарда ажал-даан Ксения Яковлевна Егоро-ваны мааа онзалал чугалап болур. Ону ажалдан турда көрөгө, кайгачык шыныкын.

Ону беш чылдын доогууу чылдын планын К. Егорова өрткөн чылдын ноянда-ла кү-өсөдиген. Чонунга бедик кул-турлуг бараан болуп келген хоочунун ажалын үнөлөп «Социалистик чарыштын ты-лекчи», «Коммунист күш-ажылды шыныкчысы» деп кө-рөк демектери болган хуну-дел бижиктер-биле, ааш улаа шынаа.

ЧУРУКА: К. Я. Егорова ажал үезинде. Г. МИХАЙЛОВТУН сөзү, фотозу.

Агаар хунууде 18-23, чамдык чөргөтө 8-13 градус соор. Кызыл хоолу: эвас булут-таар, хар чабас. Хат кошкак. Агаар хунууде 19-21 градус соор.

телевидение

ФЕВРАЛЬ 4-ТЕ БИРИН ПРОГРАММА МОСКВАДАН

8.00—«Уе». Информацион-ная программа. 8.40—Эртенги сула шыныкышын. 9.05—Уруларга кыска метражтыг фильмтер программасы: «Дерт аныктун амыралы болган ужураала-ры», «Динанын асмыр тага-зы», «Динка хоралда берил», «Рабф, эки», 10.30—«Был-дунгир-да бол, эдептег» 11.35—Медээлөр. 11.40—12.00—Чапсар.

КЫЗЫЛДАН 12.00—«Орус дэи өөрчип тур бис». Телекөзүл. 12.15—14.30—Чапсар.

МОСКВАДАН 14.30—Медээлөр. 14.45—Уз-бек телевиденин документалдыг фильмтер программасы: «Ташкентте мынд куумчу бар», «Номчулар, көрүкөр, амыналар», «Самолеттар на-вигация».

МОСКВАДАН 20.05—«Кур бөр». Хей се-риалдыг документалдыг фильм. Л. И. Брежневтин номун бугу-раа.

гедиг холла», «Ибалиг аяк», 15.45—«Кылым бил». Анык техниктерге дамчыдыла. 16.30—«Орус чугаа». 17.00—«Горис-тер, харыланар» 17.30—Шри Ланканын национал байырла-ры—Хамарышпас чорук ху-ныгы. Шри Ланканын ыры болган тамышын: национал ансамблин көргүзү. 18.00—«Бистин салымы». 18.30—«СЭПК-нин XXVI съездин төөгүнү уткуу», СЭПК-нин XXVI съездинде, СЭПК-нин Пензе областа «Кеалинск» коопхозтун директору В. И. Со-рокиннин дугайында өскө 18.45—«Бөгүн дегелеске».

КЫЗЫЛДАН 19.05—Телемедээлөр. 19.15—«Кулутур болган амыралар», 19.45—Телемедээлөр. 20.00—Чапсар.

МОСКВАДАН 20.05—«Кур бөр». Хей се-риалдыг документалдыг фильм. Л. И. Брежневтин номун бугу-раа.

СПОРТ*СПОРТ*СПОРТ

А. КАРПОВ ТИИЛЭЭН

МАДРИД. (СЭТА). Гроссмей-стерлерин Липарес хөөргай доогулган дегелер маргылаа-зына шыдыра талаш-биле дегелер чөппонун Анатолий Карпов тылекчи болган. Сөөлү 11-ти салгыга Гли-горич-биле (Югославия) ол

хайымнашкан шылаш 8 са-нык болган. Америк шыдыра-чы Криспинген сөөлү салгы-га Белаун (Испания) уткаа болган база ес санык бол-ган. Дегелер чөппонун эи бе-дик көртүгүлгөн чедип ал-ган, бирги черин ээзеген.

(СЭТА).

ЧАРТЫ—АНЫЯКТАР

Февральды 7-ден 15-ке че-дир үеде Хабаровске болур дегелегин хөккөй чемпион-адына киржир СССР-ниң ши-ликед команданын оон чеди ойнакчынын тозу бир дугаар киржип турар. Дегелегин бирги чери дэи болулаан маргылааларга он бир катан тылелте чедип алган бо ко-мандага мынд хей чаз ойнак-чылар мурунда турар көр-бөө.

Оларын арасында дегелер чемпиону деп атты Плавинов (беш улаа), Бочков (дөрт), Лазарев, Лобачев болган. Эй-халык (үш-үн), Першин биле Ломанов (шыл-шыл), Рычатов (чангыс) улаа чалаа алгы-шанилар.

(СЭТА).

Редактор В. С. ШАРАВИН.

ФЕВРАЛЬ 4-ТЕ «НАЙЫРАЛ»: «Конкорату камгалар»: 10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00 (узаткан), 20.30 шактарла. «ПИОНЕР»: «Шакпыччылар

далакин тур» 9.30, 11.20, 13.30, 15.40. «Шынык чорукту үрө-үн» (2 серия) 17.30, 20.20 шактарла. «ВОСТОК»: «Ошкү-мийис чааскаа» 14.50, 17.30, 20.10 шактарла. «КАА-ХЕМ»: «Бургуу чок» 15.00, 17.30, 20.00 шактарла.

ПАССАЖИРЛЕРНИҢ КИЧЭЭНГЕЙИНГЕ

Кызыл — Абзан — Семи-палатнык — Алма-Ата — Фрун-зе арасында пассажирлер ар-гыштылар баштайгы рейс 1981 чылдын февраль 4-тен аягына Кызыл аэропорту димындап тур. Ужуштун педдэла үш улаа — понедельник, срза, пятница үнүндө болур. Кы-зылдан 11 шакта (Москва шыныкы) ужулуп үнөр Алма-Атага хөөргөй аэропортта баш бугураа салып турар. Тел. — 2-43-01, 2-34-10. Хундугт пассажирлер: Оу-та Алманын чыгыр чөллө-ринге барычы силерин аэро-порт чалаа тур.

Редакцияның адреси:

Кызыл, Шетянык-Кравченко куумчуу, бажы № 3, ТЕЛЕФОННАРЫ: Редакторуну 2-24-63, редакторуну ораакчыларын 2-35-24, 2-31-75, харыскалыг секретарын 2-23-35, секретарын 2-23-35, партияг амыралы болган совет тургучу калдыктерин 2-37-13, оропагада кичилерин 2-31-75, культура калдыкыла 2-23-54, кээс ажал-агы кичилерин 2-21-47, улутур кичилерин 2-31-75, чыга калдыкыла 2-41-27 информация кичилерин 2-20-60, корректорларын 2-27-41, бугуятеринин 2-12-45, солук ксбей барганга 2-32-75 телефоне долгар.

Тираж 17858 — Чыгы 20 63

СОЛУН НЕДЕЛЯДА 6 КАТАП ҮНЕР